

Vítězslav Jonáš: Populismus a pokrytectví hlubinné úložiště nevyřeší

Pravda o vyhořelém palivu z jaderných elektráren

Převzato z deníku Parlamentní listy, 12. 12. 2016

Veřejnosti z Dukovan a jejich zástupcům se mediálně podsouvá, že jsou nakloněni umístění hlubinného úložiště na svém území. Pravda je jiná. Jen upozorňujeme, že kategorické odmítání ukládání odpadů kdekoliv v ČR je cesta k ukončení výroby v jaderných elektrárnách. Uvědomujeme si to? A chceme to tak?

Již za doby komunismu se rozhodlo, že se na území tehdejšího Československa budou stavět jaderné elektrárny. Tehdy si nikdo nepřipouštěl, že by mohl být nějaký problém s likvidací jakýchkoli odpadů. Natož s použitým palivem, s materiálem vhodným pro jaderné zbraně. Kdyby se snad stalo, že ho Sovětský svaz nezvezme, tak ve veřejném zájmu rozhodneme bez souhlasů lidí a basta.

Chceme provozovat jaderné elektrárny, musíme mít kam ukládat odpady

Proto dnes vesele provozujeme jaderky v Temelíně a v Dukovanech a společně s elektřinou produkujeme jaderné odpady a při tom nevíme, kam s tím. Lépe řečeno víme a jsme povinni k příštím generacím dnes rozhodnout o bezpečném uložení na území České republiky, hluboko pod zemí, kde jsou nejlepší a nejstabilnější geologické podmínky a kde to bude nejšetrnější k životnímu prostředí na tisíce let. Takto to řeší Státní energetická koncepce, podrobněji Národní akční plán pro jadernou energetiku. Zajistit konečnou lokalitu do roku 2025 má Správa úložišť radioaktivních odpadů. Jen připomínám, že v témže roce musíme mít vybraného dodavatele stavby nového jaderného zdroje, zajištěno financování stavby a mít stavební povolení na nový jaderný blok. Tohle jsou podmínky k tomu, aby nejpozději v roce 2035 byly spuštěny nové jaderné bloky a my jsme byli v klidu, že když otočíme vypínačem, tak budeme svítit. Není proto mnoho času na řešení, není proto mnoho času na přeshlapování a hlavně musíme intenzivně pracovat a nesmíme lidem lhát a dávat falešnou naději.

Úložiště musí být přeci tam, kde je to nejbezpečnější

Poukazuji na to, že přece ministr průmyslu nemůže slibovat lidem v připravovaných lokalitách, že když s úložištěm nebudou souhlasit, tak to tam nebude. Ještě horší je, že ministr Mládek

Vítězslav Jonáš, předseda OS ODS Třebíč
předseda sdružení Energetické Třebičsko
senátor za ODS v letech 2006–2012

dříve navrhoval, aby SÚRAO pokračovalo v průzkumech jen tam, kde je menší odpor veřejnosti. A ukázal na Vysočinu. Je to populistické, pokrytecké a nezodpovědné. Musí to být přece tam, kde to bude nejbezpečnější pro naše další generace, i kdyby to mělo být pod Václavákem nebo domkem jihočeského hejtmana. Je absolutně nepřijatelné, aby Jihočeský kraj odmítal úložiště vysoce radioaktivních odpadů ve svém kraji, v kraji kde se odpady také produkují. Málokdo ví, že všechny nízké a středně radioaktivní odpady z Temelína se ukládají v Dukovanech a počítá se tam i s ukládáním těchto odpadů z budoucích temelínských bloků.

S lidmi se musí jednat férově!

Je nám tedy jasné, že vysoce radioaktivní odpady už tady máme. Že je nezlikvidujeme uzavřením elektráren, jak říkají protijaderní, že je těžko můžeme poslat jinému státu a nebo vystřelit na Měsíc. Na někoho, na nějaký region ten Černý Petr padne, ale s lidmi v tomto regionu se musí jednat férově s vě-

Úložiště RAO Dukovany: Pro nízko a středněaktivní odpady především z jaderné energetiky bylo vybudováno přívodové úložiště přímo v areálu jaderné elektrárny Dukovany. Je to největší a nejnovější úložiště v České republice. Úložiště Dukovany zabírá plochu 1,3 ha. Celkový objem úložných prostor je 55 000 m³ (asi 180 000 sudů) a pojme odpady z provozu jaderné elektrárny Dukovany a jaderné elektrárny Temelín. Úložiště Dukovany je tvořeno 112 železobetonovými jímkami uspořádanými do čtyř řad po 28 jímkách. Velikost jímky je 5,3 x 5,4 x 17,3 m, což znamená, že při optimálním využití prostoru jímky se do ní vejde cca 1600 sudů o objemu 200 l.

domím toho, že ponese i negativa z výstavby i provozu hlubinného úložiště za nás za všechny. To, že se dá žít s výstavbou a s jaderným provozem lze dokladovat soužitím jaderných obcí v blízkosti Jaderné elektrárny Dukovany. Zde to začalo likvidací domovů bez patřičných kompenzací a stavenišť, které si již dnes neumíme představit. Provozovatel se k nám začal chovat slušně a dnešní **vzájemná spolupráce zajišťuje spokojený život v sousedství tří nukleárních zařízení jako je samotný provoz elektrárny, úložiště nízko a středně radioaktivních odpadů z obou jaderných elektráren a dlouhodobé skladování vyhořelého paliva v povrchových skladech.**

Nemůžeme odkládat řešení na budoucí generace. To už tu jednou bylo

V budoucí lokalitě hlubinného úložiště bude jen sklad vyhořelého paliva. Bude minimálně 400 metrů pod zemí. V žádném případě to nechci bagatelizovat, bude to velký zásah do života

lidí a hlavně budou mít stejný pocit, který jsme měli my v Dukovanech, že se rozhodlo, nebo by se stejně rozhodlo i bez našeho souhlasu. To je pro někoho v demokracii nepředstavitelné, proto takovéto stavby a provozy musí být pro nás momentem do budoucna. Už nikdy nedopustíme, aby bylo cokoli postaveno a provozováno bez toho, že máme vyřešeny jakékoli odpady. Již nikdy nedopustíme, abychom řešení odkládali na budoucí generace. Zatláčme společně na vládu, ministerstvo a SÚRAO ať tuto záležitost řeší zodpovědně hned, neodkládá řešení na příští vládu, ať najde odvahu říkat lidem pravdu, neobchází problémy. Ze své zkušenosti vím, že lépe lidé přijímají sebetěžší pravdu než lež a uhýbání.

Přejme si tedy, ať se nám řešení s ukládáním radioaktivních odpadů podaří co nejlépe a lidem v budoucí nové jaderné lokalitě přeji, aby úložiště bylo bezpečné a obce v okolí byly ještě bohatší a spokojenější než jsou na Dukovansku.